

SYMPOSIUM DES CONFÉRENCES
ÉPISCOPALES D'AFRIQUE ET
MADAGASCAR

SIMPÓSIO DAS CONFERÊNCIAS
EPISCOPAIS DE ÁFRICA
E MADAGÁSCAR

SYMPOSIUM OF EPISCOPAL CONFERENCE OF AFRICA AND MADAGASCAR

NIE MA BŁOGOSŁAWIEŃSTWA DLA PAR HOMOSEKSUALNYCH W KOŚCIOŁACH W AFRYCE

Synteza odpowiedzi Konferencji Episkopatów Afryki na deklarację

Fiducia supplicans

Drodzy bracia i siostry w Chrystusie,

Łaska i pokój!

Przesłanie, jakie wam dziś przekazuję uzyskało zgodę Jego Świątobliwości Papieża Franciszka i Jego Eminencji Kardynała Victor Manuel Fernandez, Prefekta Dykasterii Nauki Wiary.

Przedstawia ono zwięzłe streszczenie postaw przyjętych przez różne Konferencje Episkopatów Narodowych i Międzynarodowych na całym kontynencie afrykańskim, w odpowiedzi na publikację Deklaracji Dykasterii Nauki Wiary *Fiducia supplicans* z 18 grudnia 2023 r. W łonie Kościoła, Rodziny Boga w Afryce, ta Deklaracja wywołała falę szoku, zasiała zamieszanie i niepokój w duszy wielu wiernych świeckich, osób konsekrowanych a tak samo pasterzy i wzbudziła żywe reakcje.

Synteza odpowiedzi poszczególnych Konferencji Episkopatów afrykańskich ukazuje ich rozumienie i wspólne podejście z ich strony. Ukazuje ich spojrzenie na niezmienną w Kościele doktrynę o małżeństwie, odpowiedzialność duszpasterską za wszystkich członków Kościoła oraz ich wspólne stanowisko wobec związków homoseksualnych.

1. Niezmienna doktryna o małżeństwie i płciowości

W swoich odpowiedziach, Konferencje poszczególnych Episkopatów Kościoła, który jest Rodziną Boga, w Afryce, na początku potwierdzają ich całkowite przywiązanie do Następcy Piotra, ich komunie z nim oraz ich wierność Ewangelii. Wszystkie Konferencje uznają, że doktryna Kościoła o małżeństwie i rodzinie pozostaje niezmienna. Wszystkie Konferencje podkreślają fragmenty, w których *Fiducia supplicans*, potwierdziła to tradycyjne stanowisko Kościoła i i wykluczyła wprost uznanie małżeństw homoseksualnych. To stanowisko, zakorzenione w Piśmie Świętym, jest nieprzerwanie nauczane przez Magisterium powszechne Kościoła. W konsekwencji rytury i modlitwy, które mogłyby wprowadzić zamieszanie w definicję małżeństwa – jako zjednoczenia wyłącznego, stałego i nierozrwalnego pomiędzy mężczyzną i kobietą, otwartego na prokreację – są uważane za niedopuszczalne. Rozróżnienie, jakie *Fiducia supplicans* wprowadza między błogosławieństwami liturgicznymi bądź formalnymi rytuałami a błogosławieństwami spontanicznymi nie zamierza wprowadzić błogosławieństwa dla par nieregularnych oraz par tej samej płci (zob. 31), nawet jeśli dokument powiada, że one „powinny być udzielane poza liturgią” (zob. 31 & 38).

2. Troska i ukierunkowanie duszpasterskie

W deklaracjach poszczególnych Konferencji Episkopatów Kościoła w Afryce, jako Rodzina Boga, potwierdza swoje zaangażowanie w towarzyszenie duszpasterskie wszystkim swoim członkom. Duchowieństwo jest zachęcane, aby otoczyć troską duszpasterską przyjmującą i wspomagającą szczególnie pary w sytuacjach nieregularnych. Konferencje Episkopatów afrykańskich podkreślają, że osoby o tendencjach homoseksualnych muszą być traktowane z szacunkiem i godnością, a równocześnie należy im przypominać, że związki tej samej płci są przeciwne woli Bożej i nie mogą otrzymać błogosławieństwa Kościoła.

3. Stanowisko wobec związków homoseksualnych i par jedнопłciowych

Konferencje poszczególnych Episkopatów preferują zasadniczo – każdy biskup pozostaje wolny w swojej diecezji – nie błogosławić par jedнопłciowych. Ta decyzja wpływa z troski, aby uniknąć możliwego zamieszania i zgorszenia w łonie wspólnoty Kościoła. Niezmiennie nauczanie Kościoła określa akty homoseksualne jako „z samej swojej wewnętrznej natury nieuporządkowane” (Kongregacja Nauki Wiary, Deklaracja *Persona Humana*, 8) i sprzeczne z prawem naturalnym. Te akty, wykluczają dar życia i

pozbawione są prawdziwej komplementarności uczuciowej i płciowej. W żadnym wypadku nie będą mogły zostać zaaprobowane (Katechizm Kościoła Katolickiego, 2357).

Dla wsparcia tego stanowiska zdecydowane większość wypowiedzi Biskupów afrykańskich opiera się przede wszystkim na Słowie Bożym. Przytaczają oni teksty, które potępiają homoseksualizm, przede wszystkim Kpł 18,22-23, gdzie homoseksualizm jest wprost zakazany i uważany za obrzydliwość. Ten tekst ustanawiający prawo wspomina o tych praktykach w krajach sąsiednich Izraela, razem z innymi praktykami, których Bóg zakazuje takimi, jak dzieciobójstwo (zob. ofiara Izaaka). Jedna z Konferencji Episkopatu dorzuciła skandal homoseksualistów w Sodomie (Rdz 19,4-11). Przytoczony tekst ukazuje homoseksualizm jako coś tak obrzydliwego, że aż powoduje destrukcję miasta. W Nowym Testamencie św. Paweł w liście do Rzymian potępia również to, co nazywa zboczeniem wbrew naturze (zob. Rz 1, 26-33) albo bezwstydnymi obyczajami (zob. 1 Kor 6,9-10).

Oprócz tych racji biblijnych, kontekst kulturalny Afryki głęboko zakorzeniony w wartościach prawa naturalnego odnośnie do małżeństwa i rodziny, dodatkowo komplikuje akceptację związków jednopłciowych, gdyż są one uważane za sprzeczne z normami kulturowymi i wewnątrznie złe.

4. Deklaracja końcowa

Podsumowując, Konferencje Episkopatów całej Afryki, które mocno podkreśliły ich komunię z Papieżem Franciszkiem, uważają, że błogosławieństwa pozaliturgiczne proponowane w Deklaracji *Fiducia supplicans* nie mogą być stosowane w Afryce, bez narażenia się na zgorszenie. Konferencje Episkopatów przypominają, jak to jasno uczyniła *Fiducia supplicans*, kapłanom, wspólnotom zakonnym, wszystkim wierzącym i ludziom dobrej woli, że doktryna Kościoła o małżeństwie chrześcijańskim i płciowości pozostaje niezmienną. Z tej racji my, biskupi afrykańscy, nie uważamy za coś właściwego dla Afryki błogosławienie związków homoseksualnych bądź par tej samej płci, gdyż w naszej kulturze spowodowałoby to zamieszanie i było w wyraźnej sprzeczności z etosem kulturowym wspólnot afrykańskich. Słownictwo *Fiducia supplicans* pozostaje zbyt subtelne, aby zrozumiał je prosty człowiek. Zresztą, bardzo trudno przekonać osoby tej samej płci, które żyją ze sobą w stałym związku, aby nie domagały się jego zalegalizowania.

My, biskup afrykańscy, z naciskiem wzywamy wszystkich do nawrócenia.

Jak Oseasz, Jezus przychodzi, aby świadczyć o delikatnej czułości Boga: „On nie przyszedł wzywać sprawiedliwych, ale grzeszników” (Mt 9,3). To nie ulega żadnej wątpliwości. Jednak Jezus wyciąga również rękę do grzesznika, alu się podniósł, aby się nawrócił (zob. Mk 1,5). Okazawszy tyle czułości dla kobiety rozpustnej, On jej mówi: „Idź i już nie grzesz” (J 8,11). Jako sól ziemi i światłość świata (zob. Mt 5,13-14) misją miłosierną Kościoła jest iść pod prąd duchowi tego świata (zob. Rz 12,2) i proponować światu to, co lepsze, jeżeli nawet jest to bardziej wymagające.

Niektóre kraje wolą mieć więcej czasu, aby zgłębić Deklarację, która faktycznie proponuje możliwość tych błogosławieństw, ale tego nie narzuca. Jakkolwiek to jest zastanowimy się jeszcze nad wartością ogólnego tematu tego dokumentu, niezależnie od błogosławieństw par w sytuacjach nieregularnych, to znaczy nad bogactwem błogosławieństw spontanicznych w duszpasterstwie.

Łaska i pokój

„Łaska i pokój”: to tymi słowami zaczerpniętymi ze świętego Pawła, w komunii z Jego świętobliwością Papieżem Franciszkiem i wszystkimi Biskupami afrykańskimi, jako przewodniczący Sympozjum Konferencji Episkopatów Afryki i Madagaskaru (SCEAM), kończę to przesłanie, wzywając wspólnoty chrześcijańskie, aby nie dały się zachwiać. Jego świętobliwość Papież Franciszek zdecydowanie przeciwny wszelkim formom kolonizacji kulturowej Afryki, błogosławi z całego serca narody afrykańskie i zachęca je, aby pozostało wierne, jak zawsze, obronie wartości chrześcijańskich.

Accra, 11 stycznia 2024 r.

Fridolin Cardinal AMBONGO, ofm cap
Archevêque Métropolitain de Kinshasa
Président du SCEAM